

Sygn. akt: I C 72/22 upr

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2022 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	sędzia Marek Osowicki
Protokolant:	sekretarz sądowy Marta Trzebiatowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 listopada 2022 roku w C.

sprawy z powództwa E. 1 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w W.

przeciwko A. E. (1)

o zapłatę

- zasądza od pozwanego A. E. (1) na rzecz powoda E. 1 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w W. kwotę 564,77 zł (pięćset sześćdziesiąt cztery złote siedemdziesiąt siedem groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28 grudnia 2021 roku do dnia zapłaty
- w pozostałym zakresie powództwo oddala,
- zasądza od pozwanego A. E. (1) na rzecz powoda E. 1 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w W. kwotę 243,95 zł (dwieście czterdzieści trzy złote dziewięćdziesiąt pięć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku do dnia zapłaty,
- wyroкови nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt I C 72/22

UZASADNIENIE

Pełnomocnik powoda (...) 1 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego w W. wniósł przeciwko pozwanemu A. E. (2) o zapłatę kwoty 2364,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami z opóźnienie od dnia wniesienia pozwu i zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania sądowego, w tym opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że dochodzona wierzytelność powstała, w wyniku świadczenia przez wierzyciela pierwotnego Canal+ (...) S.A. w W. usług telekomunikacyjnych, telefonicznych, internetowych i telewizji na rzecz pozwanego, któremu został przypisany indywidualny numer (...). Na koncie pozwanego znajdują się nieopłacone dokumenty księgowo, które łącznie na dzień wniesienia pozwu stanowią łączną kwotę 2364,40 zł, tj. 2100,21 zł jako suma niezapłaconych dokumentów księgowych, 135,14 zł jako odsetki ustawowe za opóźnienie za okres od 3.12.2018

r. do 2.05. (...), naliczone przez wierzyciela pierwotnego i 129,05 zł suma skapitalizowanych odsetek za opóźnienie naliczonych przez powoda. Powód bezskutecznie wzywał pozwanego do zapłaty.

Pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew i nie brał udziału w rozprawie.

Uzasadnienie faktyczne:

Pozwany A. E. (2) 28.06.2018 r. zawarł z (...) S.A. z siedzibą w W. umowę na czas określony 24 miesięcy o świadczenie usług telewizji w pakiecie Ekstra Canal+ (6) (...).

(dowód: umowa nc+ o świadczenie usług k.55-59).

Pozwany na dzień 3.04.2019 r. zalegał z płatnością Na rzecz nc+ w łącznej kwocie 304,58 zł tj. zaległość 301,47 zł i bieżący rachunek w kocie 3,11 zł.

(dowód: k. 77—78 i 88).

Platforma Canal+ pismem z 5.11.2020 r. wypowiedziała pozwanemu umowę o numerze (...) z informacją, że rozwiązanie nastąpi 30.04.2019 r. o ile do tego dnia zaległość w kwocie 301,47 zł nie zostanie uregulowana.

(dowód: wypowiedzenie windykacyjne k. 60).

Platforma Canal+ notą księgową nr (...) obciążyła powoda karą umowną na niedotrzymanie warunków promocji w wysokości 1235,63 zł a notą księgową nr (...) obciążyła powoda karą za sprzęt, karta dekodująca, B.+ /HD w wysokości 560 zł.

(dowód: noty księgowe k.80-81).

Spółka (...)+ (...) S.A. z siedzibą w W. na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności z 27.10.2020 r. zbyła na rzecz (...) 1 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego w W. wierzytelność wobec pozwanego w kwocie 2100,21 zł.

(dowód: umowa sprzedaży wierzytelności k. 8-48, 84-89).

Spółka (...)+ (...) S.A. z siedzibą w W. pismem z 11.12.2020 r. poinformowała pozwanego o zmianie wierzyciela na (...) 1 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego w W..

(dowód: informacja o zmianie wierzyciela k. 51).

(...) 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny w W. pismem z 18.12.2020 r. wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 2247,90 zł.

(dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty k.49-50).

Uzasadnienie prawne:

Powództwo zasługiwało jedynie na częściowe uwzględnienie.

Sąd wydając wyrok zaoczny co do zasady przyjmuje za prawdziwe twierdzenia powoda o faktach zawarte w pozwie lub pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed posiedzeniem, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa (art. 339 § 2 k.p.c.).

W niniejszej sprawie pozwany nie stawił się na posiedzeniu wyznaczonym na rozprawę, jak również nie wypowiedział się co do twierdzeń podnoszonych przez powoda w uzasadnieniu pozwu i nie złożył odpowiedzi na pozew.

W toku niniejszego procesu pozwany nie podjął obrony. Zostały więc spełnione przesłanki do wydania wyroku zaocznego. Jednak w ocenie sądu brak jest podstaw do ustalenia stanu faktycznego w oparciu o twierdzenia powoda zawarte w uzasadnieniu pozwu. Sąd powziął bowiem wątpliwości co do zgodności twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy. W takim przypadku sąd nie może wydać wyroku zaocznego, opierając się tylko na twierdzeniach powoda o okolicznościach faktycznych. Należy przeprowadzić postępowanie dowodowe w celu wyjaśnienia powstałych wątpliwości co do faktów bądź ustalenia, czy powód zmierza do obejścia prawa (porównaj: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972r. III CRN 30/72, Legalis nr 16294, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 1973r. III CRN 59/73, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1999r. I CKU 176/97, Prok. I Pr. 1999 nr 9, poz. 30, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 1996r. I CRN 26/96, OSNC 1996 nr 7-8, poz. 108).

Podkreślenia wymaga fakt, iż strona powodowa powinna udowodnić, że określona wierzytelność jej przysługuje, tym bardziej, że jako wierzyciel dochodzący zaspokojenia wierzytelności, powinien wykazać podstawę (źródło) zobowiązania pozwanego, jak i jego wysokość. Zgodnie bowiem z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, tym bardziej, że ciężar dowodu pozostaje w ścisłym związku z problematyką procesową dowodów i spełnia dwie zasadnicze funkcje. Po pierwsze dynamizuje postępowanie dowodowe w systemie obowiązywania zasady sporności (kontradiktoryjności) w procesie, a po drugie określa wynik merytoryczny sporu (sprawy) w sytuacji krytycznej, gdy strona nie udowodni faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. K. Piasecki, Kodeks cywilny. Księga pierwsza. Część ogólna. Komentarz, Zakamycze, 2003 r.). Oznacza to zatem, że Sąd tylko wyjątkowo winien ingerować w przebieg postępowania dowodowego dopuszczając dowody z urzędu, które to uprawnienie wynika z treści przepisu art. 232 k.p.c. Zgodnie bowiem z przyjętą linią orzecniczą obowiązek wskazania dowodów, potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża przede wszystkim strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29), ponieważ Sąd został wyposażony jedynie w uprawnienie, a nie obowiązek, dopuszczenia dalszych jeszcze, nie wskazanych przez żadną ze stron, dowodów, kierując się przy tym własną oceną, czy zebrany w sprawie materiał jest – czy też nie jest – dostateczny do jej rozstrzygnięcia (art. 316 § 1 in principio k.p.c.). Dlatego też Sąd powinien korzystać z przewidzianego w art. 232 zd. 2 k.p.c. uprawnienia powściągliwie i z umiarem, pamiętając, że taka inicjatywa należy przede wszystkim do samych stron i że cały rozpoznany spór jest ich sprawą, a nie sądu.

W rozpoznawanej sprawie uzasadnione wątpliwości sądu budzi żądanie pozwu dotyczące kary za niedotrzymanie warunków promocji i kary za sprzęt.

Bezwzględnie obowiązującym przepisem prawa jest art. 483 k.c. Kary umowne mogą być wyłącznie sankcją za niewykonanie lub niewłaściwe wykonanie zobowiązań niepieniężnych. Zastrzeżenie kary umownej w zakresie zobowiązań pieniężnych jest niedopuszczalne, pozostaje, bowiem w wyraźnej sprzeczności z art. 483 § 1 k.c., zatem tego rodzaju postanowienie umowne jest z mocy art. 58 § 1 k.c. bezwzględnie nieważne (por.: wyrok SN z 18.08.2005 r. V CK 90/05).

Operator na podstawie w/w przepisu może natomiast dochodzić kary umownej jedynie wtedy, gdy przewidziana jest ona przy rozwiązaniu umowy z innych przyczyn niż niepłacenie w terminie opłat. W przypadku takim, jak w niniejszej sprawie operator dochodzić może odszkodowania na zasadach ogólnych, przy czym w przeciwieństwie do roszczenia z tytułu kary umownej winien wykazać wysokość szkody.

W judykaturze dominuje trafne przekonanie, że kara umowna nie może odnosić się do niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań pieniężnych, stąd za odosobnione należy uznać stanowisko Sądu Najwyższego zajęte w wyroku z dnia 28 stycznia 1994 r., I CO 39/93 (nie publ.), dotyczące możliwości zastrzeżenia kary umownej w razie niewykonania świadczenia pieniężnego. Niedopuszczalne jest zatem zastrzeżenie kary umownej w zakresie zobowiązań pieniężnych sensu stricto (por. np. art. 358¹ § 1 k.c.), jak i zobowiązań pieniężnych w szerokim znaczeniu.

Za dopuszczalne uznać należy zastrzeżenie kary umownej w odniesieniu do zobowiązań niepieniężnych polegających na: daniu, czynieniu, nieczynieniu, zaniechaniu lub znoszeniu.

W realiach niniejszej sprawy podkreślenia wymaga, że obowiązek zapłaty kwoty 1235,63 zł kary umownej i 560 zł kary za sprzęt, zaktualizował się na skutek nienależytego wykonania przez pozwanego zobowiązania, a polegającego na niewywiązaniu się z wynikającego z umowy obowiązku uiszczania określonych opłat abonamentowych za usługi telewizyjne.

Jak wynika z materiału zgromadzonego w sprawie, treści wypowiedzenia windykacyjnego umowy, w tym także z twierdzeń strony powodowej, fakt nieuiszczenia opłat w pełnej wysokości za usługi był jedyną przyczyną rozwiązania umowy, a zatem był też wyłączną podstawą obciążenia pozwanego karą umowną i karą za sprzęt.

Zatem obciążenie pozwanego karą umowną nastąpiło wskutek nienależytego wykonania przez pozwanego świadczenia pieniężnego, co zaś stoi w sprzeczności z jednoznaczną treścią przepisu art. 483 § 1 k.c.

Przepis art. 483 § 1 k.c. statuuje normę powszechnie obowiązującą, wobec czego strony nie mogą w ramach swobody kontraktowania w sposób odmienny kształtować postanowień umownych co do rodzaju świadczenia, którego niewykonanie bądź nienależyte wykonanie aktualizować będzie obowiązek zapłaty kary umownej.

Postanowienia umowy łączącej w przedmiotowej sprawie strony (Rozdział IV), w części, w jakiej przewidują możliwość obciążenia karą umowną z tytułu wcześniejszego rozwiązania umowy, z przyczyn leżących po stronie abonenta, także na skutek niewywiązania się z obowiązku uiszczania opłat abonamentowych są w myśl art. 58 § 1 i 3 k.c. jako sprzeczne z ustawą bezwzględnie nieważne.

Nie można dokonywać oceny ważności postanowień o karze umownej, która zastrzeżona jest w związku z uprawnieniem prawnokształtującym jednej strony do rozwiązania umowy, w oderwaniu od przyczyn rozwiązania umowy. Należy zawsze ustalić, czy rozwiązanie umowy nastąpiło w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem świadczenia o charakterze pieniężnym, czy też niepieniężnym. W wypadku ustalenia, że rozwiązanie umowy nastąpiło wskutek nienależytego wykonania świadczenia pieniężnego należy uznać, że kara umowna przewidziana na wypadek rozwiązania umowy właśnie z tej przyczyny stanowi w istocie sankcję za niewykonanie lub nienależyte wykonanie również tego świadczenia pieniężnego.

W przedmiotowej sprawie jak wynika z windykacyjnego wypowiedzenia umowy, rozwiązanie umowy łączącej strony nastąpiło właśnie z powodu nieuregulowania zaległości pieniężnej z tytułu miesięcznych opłat abonamentowych.

Abstrahując od powyższego, należy zauważyć, iż datę windykacyjnego wypowiedzenia umowy określono na 5.11.2020 r. zaś rozwiązanie umowy miało nastąpić ze skutkiem znacznie wcześniejszym tj. od 30.04.2019 r.

Ponadto dostrzeżenia także wymaga, że powód nie wskazał (art. 6 k.c.), w jaki sposób dokonał obliczenia kwoty kary umownej za niedotrzymanie warunków promocji i kary za sprzęt, dochodzonej w niniejszej sprawie. W oparciu o twierdzenia pozwu, jak i dołączone przez powoda dokumenty, nie sposób ustalić choćby, okresu za jaki była obliczona proporcjonalnie kara umowna.

Strona powodowa nie wykazała też wysokości ewentualnej szkody z tytułu wcześniejszego rozwiązania umowy.

Zatem w ocenie sądu nieuzasadnione i niewykazane jest powództwo w zakresie 1235,63 zł kary umownej i 560 zł kary za sprzęt.

Mając na uwadze powyższe sąd w wyroku zaocznym zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 564,77 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 98 k.p.c., oraz § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 265), biorąc po uwagę wynik procesu tj. przegranie go przez powoda w 76,11 % i w pkt 3 wyroku Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 243,95 zł

wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty tytułem kosztów procesu.

Wyrokowi nadano rygor natychmiastowej wykonalności na mocy przepisu art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c.

Z.

1. odnotować
2. odpis wyroku i uzasadnienia po scaleniu doręczyć pełnomocnikowi powoda za pośrednictwem portalu informacyjnego
3. przedłożyć z wpływem apelacji, najdalej za 21 dni od wykonania.

C., 15 grudnia 2022 r.